

Knjizevni rad svetog Save

Sveti Sava zauzima veoma znacajnu poziciju i u pogledu srpske knjizevnosti. Po prirodi darovit, po Bogu produhovljen po znanju mastovit, Sava je svoja bogata iskustva prenosio na narod. U pravo vrijeme je ovaj veliki srpski um, znao da osjetiti da su pismenost i kultura srpskog naroda biseri kojima se mora posvjecivati.

Njegova najznacajnija djela su Zitije svetog Simeona, Sluzba svetom Simeonu, Krmcija, Karejski tipik, Hilendarski tipik, Studenicki tipik.

KAREJSKI TIPIK - To je pisano pravilo zivota, nazvano po ispovnici Kareji, gdje je Sava cesto boravio, kada se povlacio u sebe i posvecivao molitvi. Napisao je i preveo zapravo stroga pravila za srpske monahe, koja odredjuju ko sve moze da postane usamljenik. Iako mlad, jer je ovaj tipik preveo i napisao u svojoj 24. godini, smatra se da je to cinio i kod drugih dijela do savršenstva. Po ovom strogom zakonu, zivot kaludjera provodio se u samoci po strogo propisanom nacinu.

HILANDARSKI TIPIK - To su pravila, za koja se smatra da su prevedena i dopunjena iza jednog manastira u Carigradu. To je, zapravo, jedan monaski ustav, koji odredjuje zivot u manastiru, a Sava je imao dobra monaska iskustva. Ono sto se u mnogim manastirima nije moglo pravilima ni zamisliti, Sava je u ovom tipiku vrlo mudro rijesio. Takodje, po ovom tipiku monasi sa Svete Gore mogu ici u Srbiju, cime je ostvarena povezanost s rodnom srpskom drzavom.

manastir Studenica zaduzbina Stefana Nemanje

STUDENICKI TIPIK - Sava je jedno vrijeme u ovom manastiru bio iguman, pa je zelio da se u njemu zivi i radi po oredjenom redu i pisanim pravilima. Zato je i napisao Studenicki tipik. Napisan je tako, da je bio glavna osnova za ustav Srpske pravoslavne crkve. Studenicki tipik ima i svoje druge znacajnosti, ali je bio u svakom slucaju znacajan za samostalnost srpske crkve.

KRMCIJA - je izuzetno znacajno djelo svetog Save. Sam je naaziv nastao, vjerovatno, po kmri na brodu, kojom se upravlja kretanje broda. U Krmciji su vrlo jasno razradjeni zakoni pravila zivota i rada ne samo u crkvi, vec i u drzavi.

ZIVOT GOSPODINA SIMEONA ili Zitije svetog Simeona i **SLUZBA SVETOM SIMEONU** su dva vrlo znacajna djela u cija je ostvarenja Sava ulozio velike napore. Naravno, u prvom redu to je njegovo postovanje i odanost prema svome ocu Simeonu, sto je, inace, u sebi nosio za vrijeme svog zivota.

Ova se ostvarenja ubrajaju u velike vrijednosti pocetka srpske srednjovjekovne knjizevnosti, sto je za Srbe bilo od velikog znacaja. Dok je ostala svoja djela Sava pisao uglavnom narodnim jeziku, ili oredjenom mjesavinom, ova je djela napisao na crkveno-slovenskom jeziku (srpska recenzija). Sluzba svetom Simeonu je prvo srpsko djelo te vrste i smatra se da je to i pocetak srpskog pjesnistva.